

VIEŠOSIOS POLITIKOS IR VADYBOS INSTITUTAS
PUBLIC POLICY AND MANAGEMENT INSTITUTE

Diskusija “Inovacijos valstybėje ir jos veiklos analizėje”

Valstybės netiesioginio poveikio matavimas: **ADMINISTRACINĖS NAŠTOS ATVEJIS**

Ramunė Černiūtė,

Viešosios politikos ir vadybos institutas

2011 m. birželio 21 d.

- Trumpai apie administracinės naštos vertinimo iniciatyvą ir taikymo tendencijas
- Kas yra administracinė našta ir kaip ją išmatuoti?
- Praktinis pavyzdys
- Iniciatyvos taikymo galimybės ir iššūkiai

Administracinės naštos vertinimo kilmė

- ES iniciatyva – 25% AN mažinimo siekis
- Užsienio valstybių patirtis – standartinio sąnaudų modelio naudojimas (SCM)
- Didėjantis dėmesys kokybinėms priemonėms
- Labiausiai išvystytas AN verslui vertinimas, mažiausiai – viešojo sektoriaus institucijoms

Administracinės naštos mažinimo iniciatyva

- Valstybių siekis spręsti ekonominės krizės, piliečių pasitikėjimo, biurokratizmo ir kitas problemas.
- Būdas objektyviai (kiekybiškai) įvertinti administracinę naštą, jos pokyčius
- Apibrėžti "klientą" ir palaikyti kontaktą
- Apčiuopti praktinio taikymo apribojimus

Mažesnė našta ir didesnis pasitikėjimas

Kas yra administracinė našta?

- *Administracinė našta* – sąnaudos, kurias patiria piliečiai vykdydami teisės aktuose nustatytus informacinius įpareigojimus.
- *Informaciniai įpareigojimai* – teisės aktuose nustatyti įpareigojimai piliečiams pateikti informaciją institucijoms ar įstaigoms.

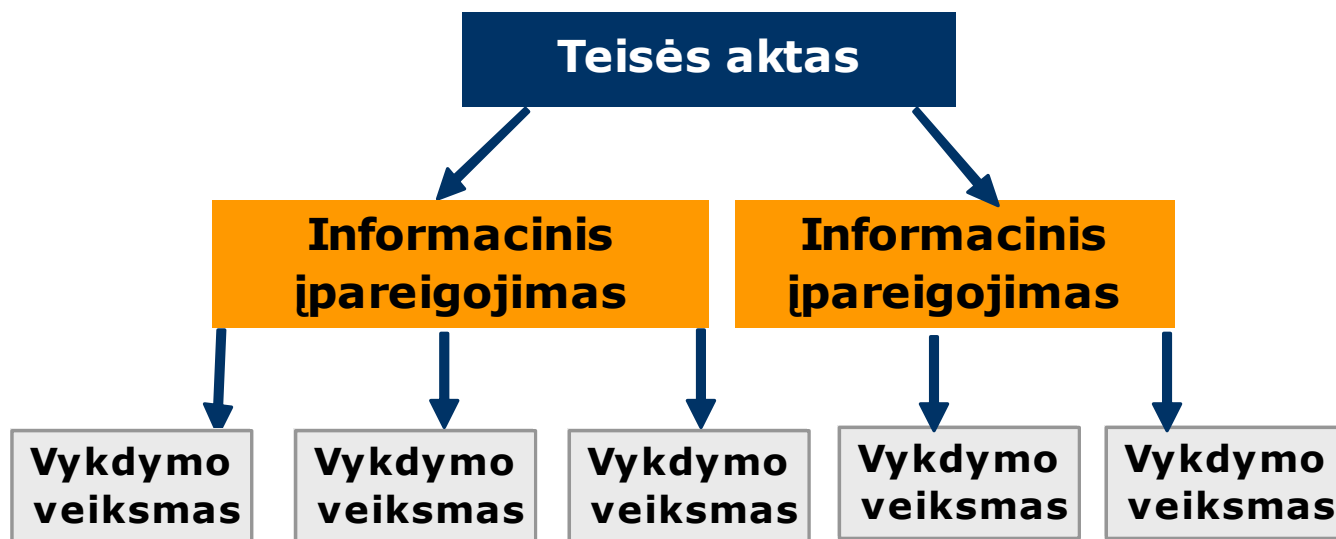
Administracinė našta gali kilti tiek vykdant pareigas, tiek pasinaudojant savo teisėmis

Kas nėra administracinė našta?

- *Turinio įpareigojimai* – elgtis (nesielgti) t.t. būdu (pvz. nevartoti alkoholinių gėrimų viešose vietose, iškelti vėliavą per valstybines šventes, nepažeisti kelių eismo taisyklių). Ir dėl jų patiriamos *prisitaikymo išlaidos*.
- *Tiesioginiai finansiniai įpareigojimai* - mokėti mokesčius, baudas, rinkliavas, įmokas, kt.

Kaip matuojama administracinė našta?

- ◀ Išskiriami informaciniai įpareigojimai ir jų vykdymo veiksmai, kurių kiekvienas analizuojamas atskirai ▶

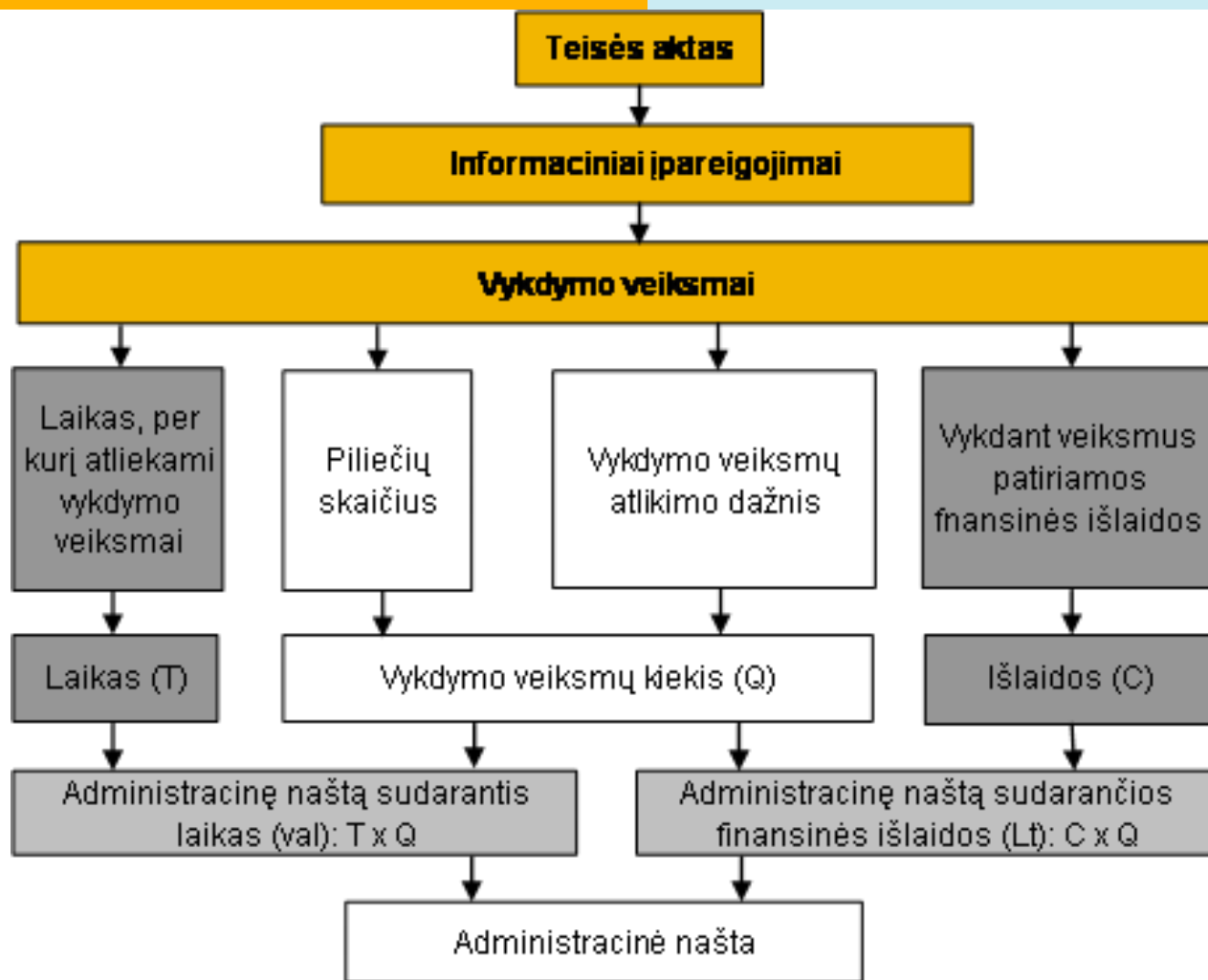
Matuojama teisės aktų ar jų projektų sukeliama (potenciali) AN

AN = laikas + asmeninės finansinės
išlaidos

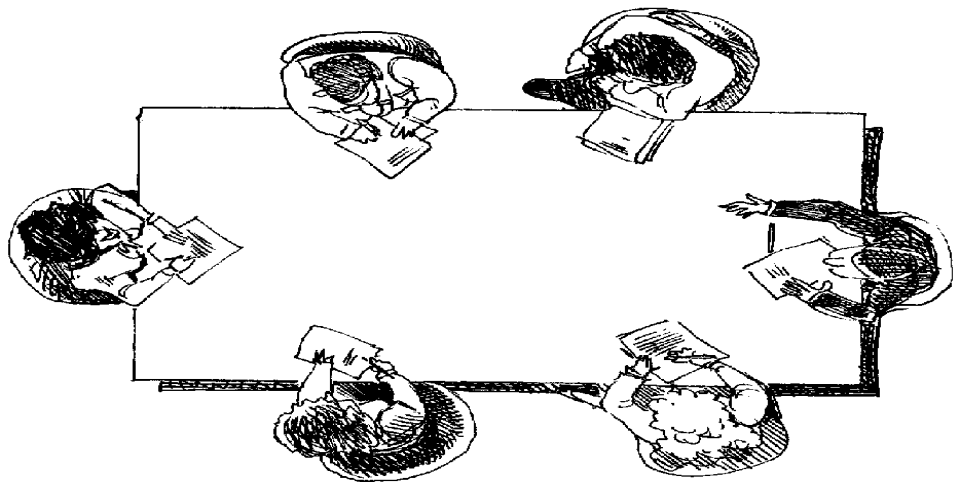
Finansinės išlaidos – išlaidos (angl. – *out-of-pocket costs*), kurias piliečiai patiria vykdydami informacinius įpareigojimus (dažniausiai dėl poreikio pasinaudoti trečiosios šalies paslaugomis).

Standartinis sąnaudų modelis

Metodai (1)

- *Piliečių grupės metodas* – susitikimas, skirtas įvertinti piliečių patirtį, nuostatas ir nuomonę dėl administracinės naštos vykdant konkrečius informacinius įpareigojimus
 - Svarbus pasirengimas
 - Galimybė detaliai išanalizuoti įpareigojimus, išsiaiškinti kokybinius jų įgyvendinimo aspektus.

Metodai (2)

- Interviu/apklauso (asmeninis, telefonu, el. paštu) informacijos pateikimo ar kitoje vietoje
 - su piliečiais,
 - su darbuotojais / ekspertais.
- Kiti metodai:
 - stebėjimas,
 - duomenų analizė,
 - kt.

- **Pasirengimas AN vertinimui**
- **1 etapas** – pasirengimas administracinės naštos tyrimui;
- **2 etapas** – administracinės naštos tyrimas;
- **3 etapas** – rezultatų apibendrinimas ir administracinės naštos apskaičiavimo ataskaitos parengimas.

Administracinės naštos mažinimo būdai

- Pripažįstant teisės aktą negaliojančiu;
- panaikinant t.t. informacinius įpareigojimus, pakeičiant tikslinę grupę;
- pakeičiant informacinio įpareigojimo vykdymo dažnumą;
- taupant piliečių laiką;
- mažinant piliečių patiriamas finansines išlaidas.

Iniciatyvos taikymo galimybės ir apribojimai

- Laikas / pasirengimas;
- metodų pasirinkimas ir taikymas, ypač vertinant didesnį kiekį informacinių įpareigojimų;
- vertinimo kokybės užtikrinimas;
- Koordinavimas